

DOSYA

DENİZLERİN KÜRESEL ÇÖZÜM ORTAKLARI: GEMİ TEDARİKÇİLERİ

Deniz ticaret mekanizmasının önemli dişlilerinden biri olan gemi tedarikçilik sektörünün ehemmiyeti, her geçen gün daha da artıyor. Dünya denizlerinde faaliyetlerini gerçekleştiren gemi tedarikçileri, aynı zamanda sektöre katma değer ve istihdam sağlıyor. Coğrafi konumu itibariyle ciddi bir ikmal olanağına sahip ülkemiz, Türk girişimciler sayesinde bu değerli pazarda var olma mücadelesini sürdürüyor.

Dünya genelinde zaman ve mekân gözetmeksizin gemilere sorunsuz bir şekilde hizmet vermeye çalışan gemi tedarikçileri, süreç içerisinde ulusal ve uluslararası bazda birtakım problemlerle karşılaşılıyor. Bizler de; üzerinde hassasiyetle durulması gereken ancak hak ettiği değeri tam manasıyla göremeyen gemi tedarikçilik sektörünü uzmanlarına sorduk.



Abdülvahit Şimşek

AVS Global Ship Supply Yönetim Kurulu Başkanı

Türkiye'nin boğazları ve jeopolitik konumu göz önünde bulundurulduğunda gemi tedarikçiliği alanında sizce hedeflenen noktanın neresindeyiz?

Senede yaklaşık 50 bin parça geminin geçtiği stratejik bir konumda yer alan biz tedarikçiler, maalesef buradan geçen gemilere yeterince hizmet veremiyoruz. Gemi tedarikçileri olarak bu gemilerin sadece yüzde 5'ine hizmet verebildiğimizi düşünüyorum. Özellikle; İstanbul Boğazı'ndan geçen gemilerden tedarik konusunda istediğimiz payı alamadığımızı söylersek yanlış olmaz. Bu durumun başlıca nedenlerinden birisi; mevzuatlar konusu. Bununla birlikte denizcilik sektöründe gemi tedarikçileri, olması gerektiği yerde değil ve yeterli saygınlığı da görmüyorlar.

Türkiye'de hak ettiği değeri görmeyen gemi tedarikçileri, kendi risklerini kendileri almak suretiyle faaliyetlerini sürdürmeye çalışıyorlar. Tedarikçiler, idareden de bu noktada herhangi bir destek göremedikleri gibi, aynı zamanda bu işin tabiri caizse 'korsanlarıyla' da mücadele etmek durumunda kalıyorlar. Gemi tedarikçisi işini usulsüz şekilde yapan 'sözde firmalar' rahat bir şekilde gemilere çıkıp, çok uzun zamandan beri bu işe yatırım yapmış, ekibini oluşturmuş, vergisini ödeyen ve altyapısını oluşturan saygın firmalarla aynı kefeye koyuluyorlar. Bu olumsuz durum; haksız rekabete neden olmakla birlikte, faaliyetlerini

usulüne uygun yapan firmaların finansal açıdan zarara uğramasına neden oluyor. Tüm bu olumsuzluklara rağmen tedarikçiler, ciddi atılımlar yapıyorlar ve İstanbul'un bir "Supply Hub" olması yönünde büyük bir gayret gösteriyorlar. Bu sebeptir ki; gemi tedarikçileri her şeye rağmen alkış hak ediyor. Bu gerekçeyle de; hem idari kurumların hem de sivil toplum kuruluşlarının tedarikçileri anlaması ve ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik çalışmalar yaparak bu pazardan daha yüksek oranda pay alınmasına yardımcı olmaları gerekiyor.

Ayrıca; her gün elde edilmesi muhtemel döviz gelirinden ülke ve sektör olarak büyük oranda yararlanılmaması üzüntü verici bir durum olarak önümüze çıkıyor. Türkiye ekonomisine önemli seviyede katkı sunacak bu parasal değerden ne yazık ki yeteri kadar istifade edemiyoruz. Biz şirket olarak; dünyanın başka coğrafyalarında iş bulup getirmeye çalışırken, gözümüzün önündeki kendi coğrafyamızdan geçen binlerce gemiye hizmet verememek, Türkiye'deki bu fırsatın değerlendirilemediği manasına geliyor. Bu durum aynı zamanda ülke ekonomisi bazında kayba neden oluyor.

Boğazlardan uğraksız geçen gemilerin bekleme süresinin 48 saatten 168 saate çıkarılmasının Türk gemi tedarikçilik sektörüne yansımaları neler oldu?

Gemilerin boğazlarda bekleme süresinin 48 saatten 168 saate çıkarılmasını gemi tedarikçisi bakış açısıyla ele aldığımızda, bu değişikliğin muhtemelen bir imkan olduğunu düşünüyorum. Geçmişte gemiler, tedarik ihtiyaçlarını karşılamak için yeterince zaman bulamıyorlardı ve birçok şey ülkemizde yapılamıyordu. Uygulamanın hayata geçmesiyle birlikte;

gemiler kendi kumanyalarını, yedek parçalarını, personel ihtiyaçlarını tedarik edebiliyorlar aynı zamanda gemi adamı değişimlerini de rahatlıkla gerçekleştirebiliyorlar. Değişiklik, beraberinde getirdiği sektörel kolaylıkların yanı sıra, kazandırdığı döviz girdisiyle de Türkiye ekonomisine katma değer sağlıyor. Dolayısıyla gemilere hizmet veren firmalar nezdinde 168 saatin çok faydalı olduğunu düşünüyorum.

Günümüzde endüstriyel faaliyetlerin gelişimiyle birlikte deniz taşımacılığının önemi daha artmış durumda. Bu duruma paralel olarak gemi tedarikçiliği pazardan hak ettiği payı alabiliyor mu?

Hali hazırda gemi tedarikçileri var olan potansiyele tam olarak hizmet vermezken, endüstriyel faaliyetlerdeki gelişmelerin tedarikçilik sektörüne olumlu manada yansımaları olduğunu söylemek mümkün gözüküyor. Öncelikle mevcut olana daha iyi hizmet vermek ve daha fazla gemiye ulaşmak gerekiyor ki, endüstriyel faaliyetlerin beraberinde getirdiği imkanlardan yararlanılabilsin.

Dünyadaki endüstriyel gelişmeler; yerel bazda hizmet veren gemi tedarikçiliği firmalarını uluslararası bir yapıya geçiş yapmaya zorladı ve tedarikçilik sektörünün küresel olarak ele alınmasını mecburi kıldı. Dolayısıyla bu dönüşümü sağlayan tedarikçilik firmaları; yepyeni bir vizyon, anlayış ve ürünlerle dünyadaki var olan 50 binden fazla gemiye hizmet vererek, Türkiye ekonomisine katma değer sağlamaya çalışıyor. Bu büyük pazardan ülke olarak istenilen oranda pay alınabilmesi için gemi tedarikçilik firmalarının hak ettiği değeri görmeleri gerektiği elzem olmakla beraber, öncelikle bazı temel unsurların düzeltilmesi gerektiğine inanıyorum.